

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра лісового господарства

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

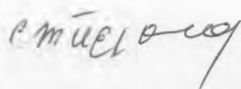
Біла Церква - 2019

Робоча програма навчальної практики з дисципліни «Лісовпорядкування» для здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету за спеціальністю 205 «Лісове господарство», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Укладач В. М. Хрик. Біла Церква : БНАУ, 2019. 9 с.

Розробники: В.М. Хрик, канд. с.-г. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісового господарства (Протокол № 1 від 28.08 2019 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства, д-р с.-г. наук,
професор

А.П. Стадник

Схвалено методичною комісією агробіотехнологічного факультету (Протокол № 1 від 29.08 2019 р.)

Голова методичної комісії, доцент

В. С. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	4
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	4
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	8

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальні практики належать до дослідницько-практичної діяльності, а тому мають важливе значення в професійній підготовці здобувачів вищої освіти. Під час їх проведення враховують такі дидактичні принципи: інтегрованості навчального процесу, науковості, зв'язку із життям, систематичності та послідовності, свідомості та активності, наочності, міцності засвоєння знань, доступності та краєзнавчий принцип.

Навчальним планом підготовки фахівців зі спеціальності 205 «Лісове господарство» передбачено проходження навчально-польової практики з лісовпорядкування. Літня навчально-польова практика є завершальним етапом вивчення дисципліни «Лісовпорядкування».

Навчальна практика передбачає проведення польових робіт, камеральної обробки матеріалів польових робіт в аудиторії, самостійну роботу здобувачів. Тривалість навчальної практики складає 5 робочих днів (30 годин), них 4 дні – польових робіт. Форма підсумкового контролю – залік.

Базами для проходження практики є: навчально-дослідне лісове господарство Білоцерківського НАУ, ДП «Білоцерківський лісгосп».

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою навчальної практики з лісовпорядкування є забезпечити студентів знаннями, умінням та навиками в галузі впорядкування лісів, складання проекту організації та розвитку лісового господарства держлісгоспу чи іншого об'єкту лісовпорядних робіт.

Основним завданням навчальної практики є оволодіння основними методиками практичних навиків у проведенні лісовпорядкування та проектування лісгосподарських міроприємств у польових умовах, правилами документування результатів польових спостережень, камеральною обробкою зібраних даних; набуття знань та досвіду щодо основних принципів організації й методів проведення самостійних наукових досліджень.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Лісове господарство» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 6	РН 6.1. Вміти розраховувати і обґрунтовувати обсяги користування деревиною та іншими продуктами і корисностями лісу; РН 6.2. Вміти складати проект рубок лісу і його відновлення
РН 11	РН 11.1. Вміти виконувати відводи лісосік для проведення рубок догляду за лісом та санітарних рубок. РН 11.2. Вміти призначити спосіб головної рубки у відповідності з Правилами рубок та виконати відвід і таксацію ділянки з оформленням необхідних документів; РН 11.3. Вміти встановити потребу насаджень в рубках догляду, виконати необхідні натурні і камеральні роботи з підготовки ділянки до проведення рубок догляду; РН 11.4. Вміти керувати роботами під час технологічного облаштування ділянки або блоку таксаційних кварталів, намічених для проведення рубок догляду;

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1.1. Лісові знімальні роботи.

Тема 1.2. Таксація лісу.

Тема 1.3. Обробка матеріалів інвентаризації лісу.

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	1.1. Отримання завдання навчальної практики. Інструктаж з техніки безпеки. Отримання завдання.	2
2	1.2. Лісові знімальні роботи. Відновлення окружних границь. Розбивка пікетажу. Поділ лісового масиву на планшетні полігони та його зйомка. Розбивка кварталної та візирної мережі.	4
3	1.3. Таксація лісу. Картка таксації. Підстави поділу насадження на таксаційні	12

	виділи. Визначення таксаційних показників насаджень: порідного складу, віку, відносної повноти, бонітету, запасу на 1 га. Характеристика підросту, підліску, надґрунтового покриву, ґрунту, рельєфу. Додаткові відомості про таксаційний виділ.	
4	1.4. Обробка матеріалів інвентаризації лісу. Складання таксаційних описів лісових кварталів. Таблиця класів віку, бонітетів, повноти і товарності насаджень за переважаючими породами. Зведені відомості лісовпорядкування. Планово-картографічні матеріали.	6
5	1.5. Оформлення звіту.	6
Всього		30

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувачі, які виконали всі завдання згідно з програмою практики, оформили відповідно до вимог щоденник практики, лісівничий опис ділянок наданих для практики, звіт та здали матеріали відводів отримують залік в останній день практики.

Кожний вид діяльності здобувача оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки. Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності й індивідуальний навчальний план студента. Здобувач, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану. Систему оцінювання роботи та знань студентів за результатами проходження навчальної практики представлено в табл. 1.

Таблиця 1 – Система оцінювання академічних досягнень студента з навчальної практики

№ з/п	Види діяльності	Бали
1.	Оформлення і здача карток таксації, відомостей	50
2.	Ведення польового щоденника	10
3.	Таксаційний опис ділянок	20
4.	Оформлення звіту	20
5.	Разом	100

Критерії оцінювання знань здобувачів

Оцінка «відмінно». Звіт з практики є бездоганим у всіх відношеннях. Відповідь здобувача базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого підходу. Здобувач у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно

обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує термінами, використовує та дає критичну оцінку широкого кола практичних проблем, уміло поєднує теоретичні надбання з практикою, відповіді на запитання правильні.

Оцінка «дуже добре». Звіт з практики є бездоганим у всіх відношеннях. Відповідь будується на рівні самостійного мислення. Здобувач у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав індивідуальне завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує термінами, використовує та дає критичну оцінку широкого кола практичних проблем, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою. Можливі несуттєві труднощі у відповідях на деякі неосновні питання.

Оцінка «добре» виставляється за ґрунтовно складений звіт, сумлінну підготовку до його захисту й умілий виклад матеріалу та знань. Під час написання звіту здобувач використав достатню кількість фактичного матеріалу, його доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання здебільшого правильні та стислі, будуються на рівні самостійного мислення. Однак, на захисті здобувач є непослідовним у відповідях, недостатньо обґрунтовує свої висновки та допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач виконує роботи з порушенням терміну, припускає неточності в оформленні матеріалів практики, орієнтується в програмних завданнях фахової практичної підготовки, але не може без сторонньої допомоги зробити на їх основі висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в стислому та логічному викладі проблем, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

Оцінка «достатньо». Поверхневе знання матеріалу, часткове виконання кожного виду програмних завдань фахової практичної підготовки, недостатньо чітке формулювання під час викладення матеріалів звіту. Здобувач допускає суттєві помилки та неточності, не володіє практичними навичками.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли здобувач, навіть маючи непоганий письмовий варіант звіту з практики, не виконав певний вид програмних завдань практики, виконав його з нехтуванням встановлених вимог, не може відповісти на запитання щодо сутності досліджених питань, не виконав календарний план проходження навчальної практики.

Переведення даних стобальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS здійснюється в порядку, представленому в табл. 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Анучин В.П. Лесоустройство. М.: Экология, 1991. 400 с.
2. Каганяк Ю.Й., Строчинський А.А., Горошко М.П. Парколісовпорядкування. Навчальний посібник. Лівів, Тріада плюс, 2009. 358 с.
3. Кашпор С.М., Строчинський А.А. Лісотаксаційний довідник. К.: Виниченко, 2013. 496 с.
4. Швиденко А.З., Строчинський А.А., Савич Ю.Н., Кашпор С.Н. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии К.: Урожай, 1987. 560 с
5. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2006. 104 с.
6. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2004. 67 с.
7. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина друга. Камеральні роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2004. 72 с.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99): редакція від 01.01.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
2. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364 Про затвердження Правил рубок головного користування [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10>.

3. Постанова КМУ від 22 жовтня 2008 р. N 929 Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF>
4. Постанова КМУ від 12 травня 2007 р. N 724 Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF>.
5. Постанова КМУ від 23 травня 2007 р. N 761 Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/761-2007-%D0%BF>.
6. Постанова КМУ від 16 травня 2007 р. N 733 Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF>.
7. Постанова КМУ від 27 липня 1995 р. N 555 Про затвердження Санітарних правил в лісах України: редакція від 26.10.2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF>.